

Wanneer en waar

Toen de eerste dinosaurussen gedurende het Trias de aarde bevolkten, zag de wereld er heel anders uit. Alle continenten waren met elkaar verbonden en vormden een enorme C-vormige landmassa die Pangaea genoemd werd. Dieren konden naar elk deel van de aarde zwerven. Sauropoda verschenen voor het eerst aan het

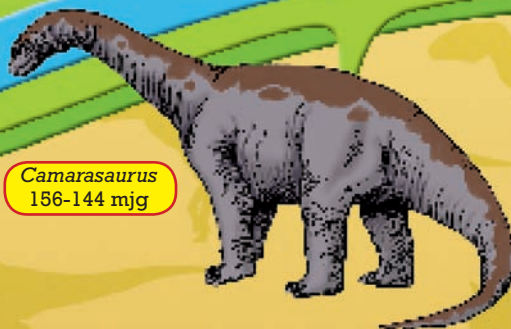
einde van het Trias. Het zijn de grootste landdieren die ooit zijn ontdekt en hun stoffelijke resten werden gevonden op alle continenten, behalve Antarctica.

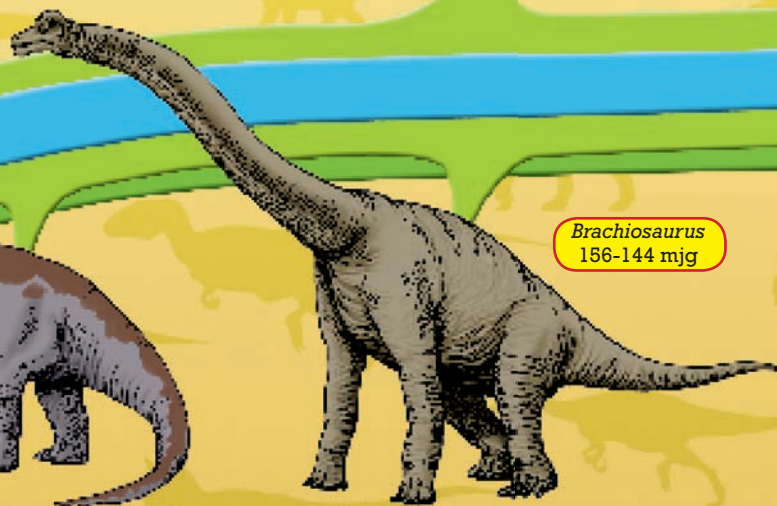
Stegosaurus
156-144 mvg

Allosaurus
156-144 mvg

Camarasaurus
156-144 mvg

Brachiosaurus
156-144 mvg

De eerste reusachtige planteneter met een lange nek was de *Plateosaurus* uit het Trias. Tijdens het Jura werden de dinosaurussen groter en de nekken van deze gigantische planteneters langer. *Mamenchisaurus*, een sauropod uit het late Jura uit China, had waarschijnlijk de langste nek – deze was drie keer langer dan die van een giraf. Het Krijt zorgde voor nog meer recordhouders: de *Sauroposeidon* was waarschijnlijk de langste dino – hij mat zo'n 12 meter; de titanosauriër *Argentinosaurus* zou het zwaarste zijn geweest – wel 73-90 ton.

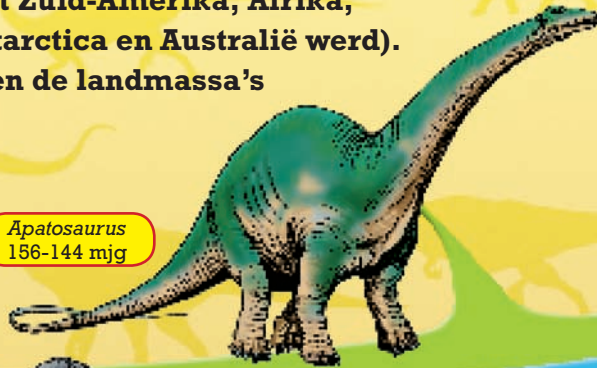
Rechts: dit skelet van een *Apatosaurus* toont de kop hoog in de lucht, terwijl wetenschappers nu denken dat ze hun kop slechts iets boven de hoogte van hun rug uit konden tillen.

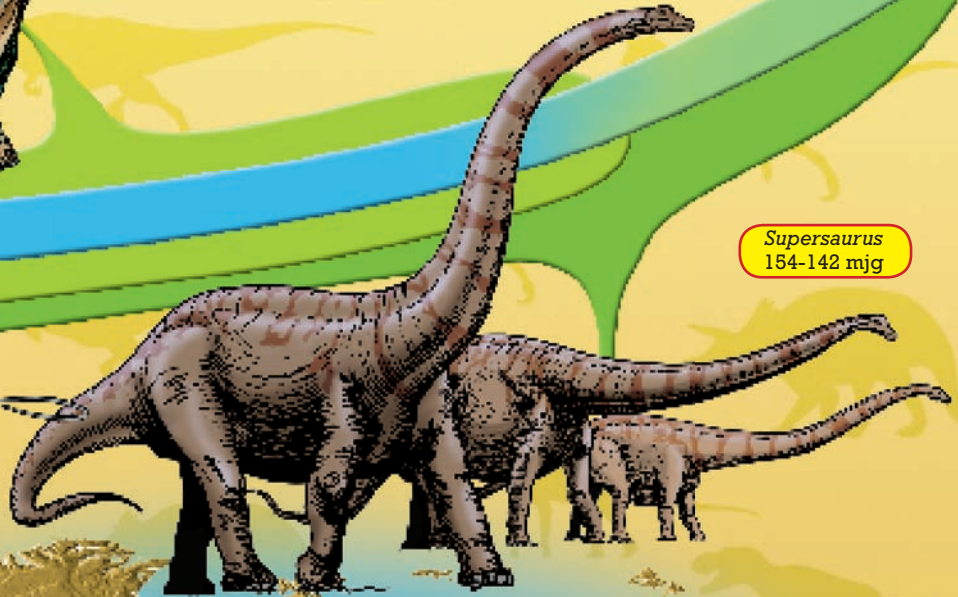
Het Jura dat erop volgde was een tijd van grote veranderingen. Het land spleet uiteen in twee megacontinenten: Laurasia (dat later Noord-Amerika, Europa en Azië zou vormen) en Gondwana (dat Zuid-Amerika, Afrika, Antarctica en Australië werd). Toen de landmassa's

uit elkaar dreven, botsten de platen waaruit de aarde bestond tegen elkaar. Hierdoor barstten vulkanen uit, ontstonden bergen en steeg het zeeniveau waardoor het land overstromde. Het klimaat werd vochtiger en tropisch en het plantenleven kende een grote bloei. Dit was goed nieuws voor de herbivoren – én voor de carnivoren die op hen jaagden.

Apatosaurus
156-144 m.j.

Supersaurus
154-142 m.j.

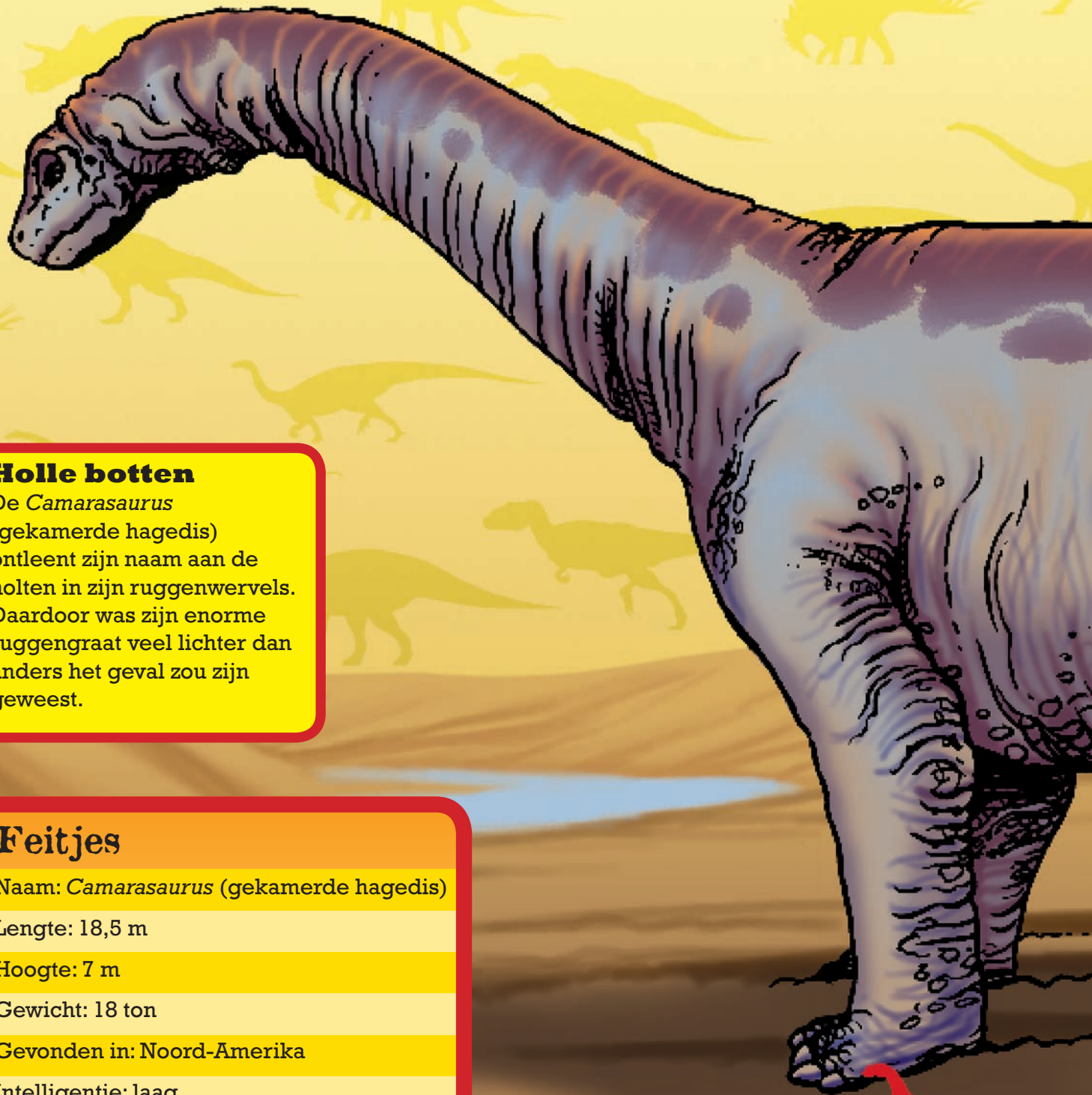

Diplodocus
156-144 m.j.

LEGENDA

- 1. *Camarasaurus* Noord-Amerika
- 2. *Apatosaurus* westelijk Noord-Amerika
- 3. *Diplodocus* westelijk Noord-Amerika
- 4. *Brachiosaurus* Noord-Amerika en Afrika
- 5. *Supersaurus* westelijke Verenigde Staten
- 6. *Stegosaurus* VS en Europa
- 7. *Allosaurus* VS en Portugal

Holle botten

De *Camarasaurus* (gekamerde hagedis) ontleent zijn naam aan de holten in zijn ruggenwervels. Daardoor was zijn enorme ruggengraat veel lichter dan anders het geval zou zijn geweest.

Feitjes

Naam: *Camarasaurus* (gekamerde hagedis)

Lengte: 18,5 m

Hoogte: 7 m

Gewicht: 18 ton

Gevonden in: Noord-Amerika

Intelligentie: laag

TRIAS

JURA

210 mjt

200 mjt

190 mjt

180 mjt

170 mjt

160 mjt

150 mjt

Dood van een dinosaurus

Een grote groep *Camarasaurussen* migreert over een laagliggende vlakte in het huidige Utah, Noord-Amerika, op zoek naar een verse grasvlakte. Een jonge *Camarasaurus* is al enkele dagen ziek en wordt langzaam aan zwakker. Uiteindelijk stort de jonge

dinosaurus neer. Hij valt in een rivier en zijn lichaam is al snel bedekt met silt.

In de loop van duizenden jaren sijpelt mineraalrijk water in de poriën van de botten. Terwijl de botten wegrotten, blijven de mineralen achter (een proces dat permineralisatie heet) en vormen een bijna perfect fossiel van het skelet. Dit zal vele miljoenen jaren later worden gevonden door paleontologen die onderzoek doen in de rijke fossielbeddingen van westelijk Noord-Amerika.

KRIJGT

PALEOLITHICUM

140 mijg

130 mijg

120 mijg

110 mijg

100 mijg

90 mijg

80 mijg

70 mijg

60 mijg